

HEM TROBAT...

LES PUNTES D'IPSWICH. Art i economia d'una antiga indústria americana. 2a. part

EL "PUZLE" DE LES PUNTES D'IPSWICH

Les d'Ipswich són puntes de fils continus i ens recorden força les angleses. Però són puntes comercials, de producció ràpida més que fina, ni massa fines tot i la finesa de la seda negra que treballaven. De dissenys europeus antics simplificats; els fons eren molt clars, amb pocs motius decoratius. Els angles del fons i les tensions del fil són irregulars, hi ha errors... No és que no es preocupessin per la qualitat, però es devien a les exigències del mercat. Els dissenys en general són lleugers, d'acord amb la moda de l'època neoclàssica. Els fons són de tres tipus: de torxó, de París i de Brussel·les. Utilitzen una gran varietat de punts per omplir les formes: el punt sencer, el mig punt, la filigrana... I torçals, a totes les puntes però de manera irregular, alguns motius amb torçal, altres sense, i alguns intensament perfilats! Les ondes són quasi rectes o poc pronunciades. Els dissenys, geomètrics o florals, o tots dos combinats. Fan picots, a vegades molt poc definits...

ELS MATERIALS

EL COIXÍ.

A Ipswich el coixí és cilíndric i lleugerament allargat i s'aguanta sobre els genolls. S'han trobat cistells, artesanía comú a la zona degut a l'existència d'aiguamolls i per tant de joncs i altres arbusts flexibles. No és clar si l'utilitzaven per deixar el coixí en repòs o per tenir una base més sòlida per treballar.

LES AGULLES.

Hi ha restes d'agulles fetes a mà, però la majoria són importades d'Europa. Les puntaires que treballaven per al comerç eliminaven moltes agulles, hi deixaven sols les imprescindibles. El mateix patró sol tenir un picat complet quan prové d'una col·lecció particular...

EL FIL.

A Ipswich al principi es treballava sols el lli blanc que es produïa a la zona. Però al llarg de la història es va posar de moda lluir grans xals de puntes de seda negra, mentre es conservaven les puntes de lli blanc per als barrets i la llenceria. Aquests fils s'importaven d'Europa i Àsia. La tecnologia va propiciar l'aparició del cotó que a poc a poc va anar substituint el lli. Les puntes de seda negra varen ser la gran especialitat dels xals d'Ipswich. L'esposa del president Washington en va lluir un que es conserva a la seva casa de Mount Vernon. El president, a qui per cert li agradava molt tota l'artesanía i les puntes en particular, va visitar Ipswich en un dels seus viatges al nord del país.

ELS BOIXETS.

Sembla que l'origen de les puntes d'Ipswich és Anglaterra, d'on provenien els seus habitants. Els boixets doncs haurien de ser com els anglesos, amb una anella metàl·lica al peu d'on pengen boletes de vidre de color per decorar-los, per evitar que rodin, i per donar-los el pes just d'acord amb la fragilitat del fil. A molts museus dels EEUU hi ha records de puntaires amb aquests boixets. Però a la manufactura d'Ipswich els boixets són cilíndrics, llisos i sense decoracions, tots iguals, marcats pel productor. Una prova de l'eficàcia que es buscava en el treball, davant del plaer i la bellesa de qui ho feia per al lleure.

Els boixets d'Ipswich estaven fets de 5 fustes diferents totes procedents de la zona: joncs de dos tipus, salze, canya americana i noguera.

Tota la uniformitat dels materials existents al museu d'Ipswich sembla confirmar que darrere les puntaires hi havia proveïdors, probablement homes, potser els mateixos comerciants d'ultramar. Així és com es pot parlar d'una veritable manufactura organitzada amb una divisió evident de les tasques necessàries per assegurar la producció.

